

Underveis

**Torunn
og Arild
Minnesjord
klare for
Etiopia**

ASTRID KROKEBORG:

Nåde til å leve og lære

Innhold

Reiser til Etiopia / TORUNN OG ARILD MINNESJORD

Historisk fagfornyelse

Jona – Profeten som

2 Ledere

4 Redaksjonelt

5 Andakt / Gi det videre

10 Tilsynsmannens perspektiv

12 Nytt fra menighetene

18 Møte- og gudstjenestelisten

23 Diakonispalten

24 DELKs misjonsprosjekter

26 Skolesiden

28 Sommer for ungdom

30 Høstens bokanbefalinger

Snart 150 år!

Bertil Andersson / tilsynsmann

«**O**m Herren vil, får vi leve og kan gjøre det ene eller det andre», leser vi i Jakobs brev. Disse ordene kan oppleves merkelig aktuelle, siden vi vet så lite om planene vi legger i dag kan gjennomføres neste uke eller måned.

Med en overhengende fare for eventuell oppblomstring av virusssmitte, er vi i større grad enn før klar over at planer kan måtte forandres. Jakob skriver: «Og nå, dere som sier: «I dag eller i morgen drar vi til den eller den byen og blir der et år, og driver handel og tjener penger» – og så vet dere ikke engang hvordan livets deres blir i morgen» (Jak 4, 13–15).

Erkjennelsen av at vi ikke kjenner morgendagen, er viktig.

Med framtiden plassert i Guds hender kan vi likevel legge planer. Det gjorde også apostelen Paulus da han arbeidet med sine forberedelser for å reise til Spania (Rom 15,28).

Det er snart 150 år siden DELK ble stiftet. Den 16. mars 1872 meldte de første seg inn i det nye kirkesamfunnet. Nå har hovedstyret så vidt begynt med forberedelser for en markering og feiring av dette jubileet i 2022. En naturlig del av en slik markering vil være et tilbakeblikk på historien med takk til Herren, et blikk på hvor vi er i dag for å søke Herrens råd, og en blikk framover med bønn til Herren om veiledning.

En egen jubileumskomiteé skal forberede markeringen.

flyktet

24

Portrettet / ASTRID KROKEBORG

32 Barnas side / Les for barna

34 Diverse informasjon

36 Åpent temamøte om bioteknologi

Samtidig er det viktig at jubileumsmarkeringen omfavner hele kirkesamfunnet. Derfor vil vi gjerne vite hva våre medlemmer ønsker for jubileet. Hvilke gode arrangement og innslag vil du foreslå for året 2022? Hvordan kan vi markere hovedfeiringen ved Sankthansstevnet i 2022? Hvordan kan vi sammen bygge opp en forventning til – og glede oss over – 150-årsjubileet?

Velkommen med din tilbakemelding. Den kan sendes til undertegnede eller til leder for jubileumskomiteén, Kåre Solberg, og vil bli tatt med videre til vurdering»

Med ønske om et velsignet høstsemester!

En samlet menneskehet

Erling Rantrud / redaktør

En av døtrene mine var kanskje 9 år gammel da hun hørte om rasisme for første gang. Hun var fullstendig overrasket og forferdet over at noen kunne mene at andre mennesker var feil bare fordi de kom fra et annet land eller hadde annen hudfarge. «Men har ikke Gud skapt oss sånn, da?» Noen ganger tror jeg at vi voksne har godt av å bli minnet på hvordan barn tenker. Det kan godt hende at de legger merke til at noen er annerledes enn dem, og barn kan gjerne være mest opptatt av seg selv, men det ville ikke falle dem inn å tenke at andre mennesker er mindreverdige.

Denne sommeren har bevisstheten rundt rasisme blitt vekket til live igjen over store deler av verden. Tør vi å analysere vårt eget liv i lys av dette? Jeg vet med meg selv at jeg ikke alltid har vært gjennomtenkt i min egen språkbruk. Jeg har for eksempel brukt språkbildet «svart hjerte» som synonymt med «skitten samvittighet». Jeg tenkte ikke på det der og da, men ble oppmerksom på at det å bruke fargen svart til å skildre noe som ikke er som det burde, kan gi uheldige assosiasjoner. Særlig hvis de fleste som lytter er lysere enn vaniljeis, mens mindretallet er mørke i huden. Menneskeheten består av mennesker i mange valører. Vi er alle skapt i Guds bilde, og som mennesker trenger vi alle sammen nåde og tilgivelse. Nåde handler om å komme til Gud som det mennesket jeg er med alle mine følelser. Både skyld og glede blir overskygget av glansen fra Jesus når Gud ser på oss gjennom ham.

Jeg tror forresten ikke at Jesus var så lys i huden som en del søndagsskolebilder skal ha det til. Han var nok betydelig mer fargerik enn som så.

Da jeg gikk på ungdomsskolen, var bandet DC-Talk det tøffeste man kunne høre på innen kristenrock. For ikke lenge siden hørte jeg noen gamle låter på nytt. Jeg har godt av bli minnet på visdommen i teksten.

*We're colored people, and we live in a tainted place
We're colored people, and they call us the human race
We've got a history so full of mistakes
And we are colored people who depend on a Holy Grace*

DELK

I Jesus, for hverandre, ut i verden!

UNDERVEIS er et informasjonsblad som skal fremme sunn åndelig utvikling, liv og vekst.

Bladet utgis av

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK) med fire nummer per år.

37. årgang.

Opplag 2100 eksemplarer.

Bladet er trykket på et miljøvennlig og svanemerket papir.

Gjengivelse tillatt med kildehenvisning.

Bladet finansieres med gaver.

www.delk.no – delk@delk.no

Ansvarlig redaktør

Tilsynsmannt Bertil Andersson

Tlf. 45 48 22 30

bertil.andersson@delk.no

Redaktør Erling Rantrud

Tlf. 91 64 20 47

erling.rantrud@delk.no

Jenny Andrine Johansen

Tlf. 98 67 55 51

jenny.johansen@moeskole.no

Design & layout

Torunn Hvale Melbø

Tlf. 97 16 93 22

torunn.hvale@gmail.com

Trykkeri

07 Media

Forsidefoto

Erling Rantrud

Distribusjon

DELK-kontoret

Telefon: 33 35 93 50

underveis.abonnement@delk.no

Økonomi

Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal

delk@delk.no

Konto-nr. 3000 27 13949

ISSN: 0809-229x

REDAKSJONELT

Litt om mangt

Til leserne

Det hender at vi får inn tekster eller forslag til tekster fra dere lesere. Redaksjonen er glad for både dette og andre tilbakemeldinger til bladet! DELK er et mangfoldig kirkesamfunn som er spredt ut over hele landet. Dette vil vi gjerne at skal reflekteres i tekst og bilder. For å få dette til er vi imidlertid avhengig av deres hjelp og engasjement. Vi blir ekstra glad for tilbakemelding fra deg som liker å skrive eller er glad i å ta bilder, men konkrete ideer til saker å skrive om er velkomment. Send gjerne en mail med forslag, ris eller ros til redaktøren.

Ny rektor

Det er stadig noe nytt som skjer. Skolene kunne heldigvis åpne opp igjen mer eller mindre normalt denne høsten,

Foto: Gro Gunnerød

og på Moe skole i Sandefjord åpnet skolen med både nye elever og ny rektor! Rita Tormodsrud Gjelsvik har gått inn i rollen, og i følge henne trives hun svært godt. Noen barn på skolen har også blitt spurt om hva de synes om ny rektor. Foreløpig hadde ikke de aktuelle barna gjort noe galt, og derfor ikke fått et personlig møte med henne, men de mente at hun så snill ut og var ikke bekymret for det møtet om det skulle bli aktuelt. Nå kan det jo tenkes at rektor skal gjøre litt annet enn å sitte og vente på at noen blir sendt til henne,

men det får vi høre mer om når det har gått en tid. I dette nummeret er det Granly sin tur å få spalteplass under skolesidene. Som leserne kanskje har lagt merke til, ønsker vi å presentere litt fra hver skole etter tur i bladet.

Vipps

Som dere kan lese mer om på giroen som fulgte med bladet, har Underveis nå fått nytt Vippsnummer (113797). Vi takker for alle gaver som kommer inn! Det er også et underlig bilde på denne siden. Dersom du bruker kameraet på mobilen din til å lese QR-koden, kommer du direkte til riktig Vipps-nummer! Av og til er teknologien smartere enn vi skjønner. Men så behøver man heller ikke å forstå allting for å ha glede av det.

God lesing!

Erling Rantrud – Redaktør

DET EVANGELISK-LUTHERSKE KIRKESAMFUNNS (DELKS) BEKJENNELSE

- ◆ DELK bekjenner Jesus Kristus som Frelser og Herre og bygger på Bibelen som Guds inspirerte, ufeilbare og troverdige ord og den overordnede norm og kilde for tro, lære og liv.
- ◆ DELK holder følgende bekjennesskrifter for å være uttrykk for den rette forståelse av hovedpunktene i Bibelen:
 - De tre oldkirkelige bekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
 - Den augsburgske konfesjon
 - Luthers lille katekisme
- De tre oldkirkelige bekjennelser: den apostoliske, den nikenske og den athanasianske
- Den augsburgske konfesjon
- Luthers lille katekisme
- DELKs bekjennelse forplikter alle menigheter, tillitsvalgte, ansatte og medarbeidere for øvrig.
- ◆ DELK har ca. 3.300 medlemmer fordelt på regionene Oslo, Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder, Rogaland, Hordaland, Østfold og Troms.

Illustrasjon fra filmen «Jesus» (1979)

Gi det videre

Andakt av Jenny Andrine Johansen

Når hørte du først om Jesus? Var det hjemme, på skolen eller i kirken? Eller kanskje leste du om Ham eller så en film? Budskapet om Jesus har reist fryktelig langt, både i tid og rom. Helt fra Israel for snart 2000 år siden og til deg i Norge i dag. Tenk om de første kristne ikke hadde fortalt noen om det de hadde sett og hørt. Da hadde det stoppet med dem. Da hadde vi aldri fått muligheten til å høre om Jesus og bli kjent med ham. Men fordi modige menn og kvinner fortalte det videre, til og med når det gjorde livet deres vanskeligere, har vi også fått budskapet om Jesus.

Modige Paulus

Paulus, for eksempel, han var en av disse modige. Selv om han ble satt i fengsel og opplevde mye vanskelig på grunn av troen på Jesus, kunne han bare ikke la være å fortelle. Han hadde nemlig selv vært en av dem som var slem mot de kristne. Han reiste faktisk rundt for å arrestere dem som trodde på Jesus og fortalte om ham. Men på en av reisene ble han slått i bakken av et sterkt lys, og Jesus selv snakket til ham. Denne spennende fortellingen kan du lese i Apostlenes gjerninger kapittel 9! Etter dette skjønte Paulus at Jesus var Guds sønn. I stedet for å reise rundt og arrestere kristne begynte han nå å reise rundt i mange forskjellige land for å fortelle om Jesus. Der grunnla han mange kirker, og fordi han var så glad i menneskene der, skrev han brev for å gi

Tenk om de første kristne ikke hadde fortalt noen om det de hadde sett og hørt.

dem enda mer opplæring. Mange av disse brevene ble tatt vare på, og du har dem faktisk i Bibelen din! I det brevet han skrev til romerne sier han at det skal ikke mere til for å bli frelst enn å påkalle Jesu navn. Og så sier han: «Men hvordan kan de påkalle en de ikke tror på? Hvordan kan de tro på en de ikke har hørt om? Og hvordan kan de høre uten at noen forkynner? Og hvordan kan de forkynne hvis de ikke er utsendt?»

Den utfordringen gjelder også for meg og for deg. Hvordan kan nye mennesker i dag begynne å tro på Jesus hvis de ikke får høre om ham?

Fortell det du har hørt!

Derfor har alle kristne et ansvar for å gi budskapet om Jesus videre. Bare slik kan historiene om Ham som frelste verden reise enda lenger, i tid og rom, til alle dem som ikke har hørt det gode budskapet om Jesus. Det er så enkelt som at du forteller videre det du har fått høre om Jesus til menneskene du møter. Slik kan budskapet om Jesus som frelste verden reise videre, slik at flere kan tro på Ham. ■

– Erfaring og alder er ikke minus!

Ordene kommer fra Torunn H. Minnesjord. Hun og mannen Arild skal etter planen reise til Afrikas horn i løpet av høsten. De er DELKs nye utsendinger og reiser til Etiopia gjennom Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM).

TEKST / GUNN ANDERSSON FOTO / GRETHE MARIE MINNESJORD

Søndag 6. september var det forbønn og utsendelse for Torunn Haukvik Minnesjord og Arild Minnesjord i Telemark menighet. Tilsynsmann Bertil Andersson ledet handlingen.

Det er vel ingen overraskelse at det er Etiopia vi reiser til, smiler Torunn. For i Etiopia har Torunn vært før. Fra 1983 til 1997 bodde hun til sammen 11 år i landet som er tre ganger så stort som Norge og har en befolkning på om lag 100 millioner mennesker. Ikke mindre enn 85 ulike språk snakkes av en rekke etniske grupper. Med andre ord, Etiopia er mangfoldig.

Hvorfor Etiopia? Eller – hvorfor ikke?

Torunn (63) og Arild (73) Minnesjord er begge godt voksne. Allerede for flere år siden ble Arild pensjonist. Før det var han prest i DELK, i menigheten i Porsgrunn som nå er slått sammen med Skien og har blitt Telemark menighet. Og han var også gårdbruker i Skien. Det har han vært etter at han hadde 5 år i Forsvaret i unge år.

Torunn er utdannet bioingeniør. Også hun kommer fra Skien. Etter at hun kom fra Etiopia, har hun arbeidet i flerkulturelt arbeid i Norge gjennom Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA) og NLM.

I 2000 ble Torunn og Arild gift. Da var Arild blitt enkemann med 5 voksne barn. Disse har nå egne familier med til sam-

Torunn Haukvik Minnesjord og Arild Minnesjord reiser til Etiopia. Avreisetidspunkt er ikke eksakt bestemt .

men 16 barn. Torunn og Arild på sin side har fått 20 år sammen. Livet i Norge har mye å by på for en aktiv pensjonist og en som er engasjert i flerkulturelt arbeid, når den nære familien også teller så mange. Hvorfor i all verden pakke kofferten og sette seg på flyet til Etiopia?

– Jeg fikk spørsmål fra NLM om å bli deres stedlige representant i Etiopia i en to-årsperiode, forteller Torunn, og hun fortsetter:

– Dette spørsmålet føltes først helt utenkelig! Men etter noen runder med Gud og misjonen, fant vi ut at erfaring

og alder ikke er noe minus. Hva er bedre enn å bruke de siste arbeidsårene til et slikt meningsfullt arbeid?

– Det finnes vel heller ikke noe som heter pensjonistalder i Bibelen? spør Arild.

Takknemlig for god helse og med eventyrlysten i behold reiser han gjerne tilbake til landet som også han har blitt glad i. For de har også vært i Etiopia sammen. I 2002 arbeidet Torunn i tre måneder ved et laboratorium på et sykehus mens Arild var med på rehabiliteringen av Tabor, en viktig utdannelse sinstitus-

“ Det finnes vel heller ikke noe som heter pensjonistalder i Bibelen?

Arild

jon for NLMs samarbeidskirke Mekane Yesus med både videregående, bibel- og misjonsskole.

En brikke i Guds rike ...

En stedlig representant har personalansvar for misjonens utsendinger som sin primæroppgave. I tillegg kommer ansvar for den daglige driften på hovedkontoret i hovedstaden Addis Abeba samt kontakt med Mekane Yesus-kirken.

– Oppgavene som ligger foran meg er krevende, uttrykker Torunn.

Hun håper å kunne løse dem på en god måte slik at arbeidet fremmer Guds rike.

– Heldigvis husker jeg fortsatt en del av det offisielle språket i Etiopia, amharisk!

Også Arild håper å være en liten brikke i Guds rikes arbeid disse to årene.

– Jeg ønsker å bistå Torunn med noen av hennes oppgaver, for eksempel med andakter og forkynnelse inn i fellesskapet av utsendinger. Så vil det også bli en del praktiske oppgaver, både i Addis Abeba og andre steder på feltet.

... i en stor sammenheng

På Torunns tid i Etiopia talte NLMs flokk av utsendinger opp mot 200 på det meste. I dag er det bare omtrent 20 voksne utsendinger tilbake. Det er nærmest et mikroskopisk tall mot medlemsmassen i Mekane Yesus-kirken.

” Oppgavene som ligger foran meg, er krevende.

Torunn

Torunn forteller at kirken ble etablert i 1959 med et medlemstall på 15 000. Gjennom kommunisttiden var det trange kår for kristen tro, og mange ble forfulgt. Likevel opplevde kirken stor vekst, og ved slutten av kommunisttiden, rundt 1990, talte medlemmene omtrent en halv million. Etter kommunisttiden nærmest eksploderte kirkeveksten. Torunn er spent på å ha kontakt med et kirkesamfunn som i dag teller cirka 10,3 millioner. Det tilsvarer omtrent 10 % av Etiopias befolkning.

Mekane Yesus-kirken er en stor og selvstendig kirke som selv driver misjon. Likevel støtter NLM fortsatt noe av arbeidet som startet for mange år siden, for eksempel ved Tabor. I Sør-Omo driver NLM også et bibeloversettelsesprosjekt til tsamakko-språket. Dette prosjektet er et av DELKs misjonsprosjekt.

– Fokus for NLMs arbeid i dag er likevel å gå sammen med Mekane Yesus-kirken til de minst nådde folkegruppene i Etiopia. Det gjelder særlig til muslimer østover i landet. Her finnes folkegrupper jeg også har hatt kontakt med i mitt arbeid i Norge. Dermed vil jeg ha bedre forståelse for arbeidet som utsendingene står i, poengterer Torunn.

Å bidra eller lære?

Før utreise er det lett å legge størst vekt på hva en skal bidra med. Men kan ikke et opphold i et annet land også lære oss noe?

Tanken er ikke ukjent for Arild:

– I Etiopia søker store skarer med folk til kirken søndag formiddag. De viser hvor viktig det er å komme sammen til gudstjeneste og høre Guds ord. Her tror jeg vi i Norge har noe å lære.

Torunn nevner visjonen til Mekane Yesus-kirken. Hun forteller at kirken satser stort og oppfordrer medlemmene til å vitne og få med seg tre til fem nye mennesker på himmelveien hvert år. Målet er å nå 30 millioner medlemmer innen 2025.

– Mange tar utfordringen på alvor, både i bønn og i handling. Kanskje kan Mekane

Ekteparet Minnesjord under forbønnshandlingen i Telemark menighet. Generalsekretær i NLM, Øyvind Åsland, deltok sammen med lokal prest, Fred Arve Fahre.

Yesus-kirken inspirere oss i DELK til å være både dristigere og mer offensive i vår satsning? Kanskje kan den inspirere den enkelte av oss til å bli frimodige vitner?

Utreise for døra

Når jeg snakker med Arild og Torunn, har de ikke kjøpt billett enda. Men halvveis inn i september regner de med at billetten ligger i skuffen. Selve utreisen forventes å være i første halvdel av oktober.

– Vi gleder oss! Særlig fint skal det bli å møte igjen etiopiere jeg har kjent og fulgt med over flere tiår, forteller Torunn. Samtidig synes hun det er sårt å forlate meningsfulle oppgaver i det flerkulturelle arbeidet. Her har hun blant annet hatt ansvar for å følge opp konvertitter til kristen tro.

Arild ser også fram til å reise. Situasjonen til familien i Norge er avklart. Barn og barnebarn synes det er spennende at de to skal dra! Det største usikkerhetsmomentet er derfor situasjonen rundt korona.

– I og med min alder hører jeg jo til i risikogruppen, sier Arild ettertenksomt. Men han legger til at dette er noe de har snakket om – og tatt med i beregningen av omkostningene.

På tross av at datoen for avreise ikke er fastsatt, er de klar. Klar for nye eventyr i Etiopia, og ikke minst klar for fortsatte år med fokus på Guds rikes arbeid. De deler håpet om at de – også i Etiopia – kan være et ledd i at enda flere mennesker får høre evangeliet. ■

#DELKunderveis

*Underveis er på instagram med kontoen:
@delk_underveis. Vi vil gjerne se dine DELK-bilder også!
Merk bildet ditt med #DELKunderveis, så får du
kanskje bilde ditt på trykk i neste nummer!*

@skauenkristeligeskole

@skauenkristeligeskole

@moeskole

@delkunderveis

Mitt dikt

Heidi Halvorsen hører til i Bjerkely menighet. Hun er gift, mor til to, synger, spiller og skriver. Heidi ble blind i voksen alder.

Dette diktet er egentlig en bønn, en bønn om å få se. Kanskje du tenker at det er den mest nærliggende bønningen å be for en som er blind, men det er ikke den slags syn bønningen min handler om. Selv om du skulle ha verdens skarpeste øyne, kan det hende du trenger å be denne bønningen like mye som meg. En bønn om nåde til å se Gud, den Han er og alt Han gir oss, i det livet vi har fått.

En bønn om å se

*Av og til lurer jeg på
Hvordan han egentlig ser ut
Min egen lille, store gutt
Glimtet i øynene, det skøyeraktige smilet*

*Jeg har hørt at han ligner på meg
Men skulle så ønske jeg kunne se det
Av og til
Som akkurat nå i kveld*

*Og hva med verdens fineste jente,
Hvordan ser hun ut når hun ler?
Eller når hun danser eller maler
Av og til strekker ikke fantasien riktig til*

*Jeg forsøker å huske
Mane fram bildene jeg en gang fikk
Huske hva jeg kan se når jeg drømmer
La latter og myke kinn mot fingrene danne bilder*

*Det er ikke alltid jeg får det til
Jeg blir sint og sår
Føler meg innelåst i mørke
Utestengt fra dem jeg er så glad i*

*Da er sorgen som en frådende bølge
Som forsøker å skylle over meg
Latteren og gleden blir fjern
Og det er vanskelig å holde seg flytende*

*Jesus, kan du være ekstra nær meg da,
Holde meg fast inntil deg
Til bølgen og sorgen mister sitt grep
Og jeg igjen kan kjenne varmen og gleden?*

*Jesus, kan du være hos meg nå
Gi mitt hjertes øyne lys
Slik at jeg kan se det som virkelig teller
Det dyrebare livet du har gitt meg –
gitt oss, sammen*

SITATET

*Gud er for meg et mysterium, men
også forklaringen på eksistensens
mirakel – hvorfor det finnes
noe framfor ikke noe.*

JOHN LENNOX

Bertil Andersson / tilsynsmann i DELK,
skriver i denne spalten om ulike perspektiver
og tanker som angår kirkesamfunnet

KRAFT, KJÆRLIGHET OG VISDOM

Det er høst. Det er oppstart. På nytt studiested – eller tilbake i samme jobb. Menighetens aktiviteter går i gang, og rutiner faller på plass. Under alt det vante lurer likevel usikkerheten.

Hva har vi mulighet til å gjennomføre? Og vil vi klare alle oppgavene, vi som er så få?

Sommeren er over. Mange starter et nytt høstsemester uthvilt og klar for en ny innsats. Andre kan være slitne etter en intens sommer i nærområdet eller på biltur rundt om i landet, tett på familie og venner.

I menighetene starter aktivitetene opp litt etter litt – men med en smak av annerledeshet. I eldsteråd og menighetsstyrer har det blitt vurdert nøye hvilke aktiviteter som kan fortsette – og hvordan disse kan gjennomføres. Hva vil det kreve av oss å drive med barne- og ungdomsaktiviteter nå? Kan vi ha bibelgrupper i hjemmene eller eldre-samlinger i kirken? Hva slags hensyn må vi ta til smittevern?

Liten kraft kan åpne nye dører

I små menigheter med få å fordele oppgavene på, kan det føles ekstra vanskelig når alt må forberedes bedre enn før. Og selv i en menighet med mange medlemmer er det fortsatt nye behov for villige hender, slik det er i utvalg og komitéer i hele kirkesamfunnet.

De første kristne menighetene som beskrives i Apg 2 og 4, virker så sterke og modige. De har en rekke kristne som tar tak, de er trofaste, og de deler alt med hverandre! Hva med oss? Hvor er vår kraft? Hvor er vår styrke? Vi kan oppleve vi har så liten styrke til å utføre det vi ønsker. Vi klarer verken å oppfylle egne eller andres forventninger!

Men vent nå litt. Det er andre menigheter som også skildres i Bibelen. Til menigheten i Filadelfia sier Herren følgende: *«Jeg vet om dine gjerninger. Se, jeg har satt foran deg en åpen dør som ingen kan stenge. For du har liten kraft, og du har holdt fast ved mitt ord og ikke fornektet mitt navn»* (Åp 3,8–9).

«Du har liten kraft.» Ja, akkurat. Der kan vi kjenne oss igjen! Men så leser vi: «Du har holdt fast ved mitt ord og ikke fornektet mitt navn.» – Er dette nøkkelen? Er det å holde fast ved Guds Ord det vi skal ha fokus på? Slik at vi ikke fornekter Herrens navn?

Ja, en menighet som har liten kraft, men lever i etterfølgelse, vil kunne se åpne dører som ikke var forventet. Vær derfor frimodige også når dere kjenner på svakhet. Og la oss ikke kreve for mye av hverandre. La oss i stedet være romslige og overbærende når saker tar lengre tid enn ønsket.

Fra motløshet til kraft

Motløshet er ikke et nytt fenomen. Også den unge Timoteus kjente på dette i sin tjeneste. Kanskje engstet han seg på grunn av sin unge alder. Eller

” Åpenhet og ærlighet gir muligheter for å støtte hverandre i vår svakhet. Og da gir vi også mulighet for at Kristi kraft kan ta bolig i oss.

ble han motløs da Paulus ble satt i fengsel?

Apostelen Paulus skriver til sin medarbeider og viser sin omsorg. Å være motløs er ikke enkelt. Derfor minner han Timoteus om at grunnlaget for frelsen og tjenesten ikke ligger i Timoteus' prestasjoner. Nei, bare på grunn av Guds vilje og nåden i Kristus Jesus er Timoteus kalt til sin tjeneste. Og så skriver Paulus videre:

«Gud ga oss ikke en ånd som gjør motløs; vi fikk Ånden som gir kraft, kjærlighet og visdom» (1 Tim 1,7).

Paulus avviser ikke at motløsheten kan komme. Likevel trenger ikke motløsheten få overtaket. Slik som

Timoteus har også vi fått Ånden. Og gjennom Ånden vil Gud gi overveldende muligheter. For Ånden gir kraft, kjærlighet og visdom. Midt i vår svakhet!

Svakhet gir styrke

Det er omtrent et år siden jeg tok over som tilsynsmann. Selv om jeg kjenner glede i tjenesten, kan motløsheten komme snikende også hos meg. Flere saker skulle blitt behandlet raskere. Jeg hadde ønsket å bruke mer tid sammen med medarbeidere. Noen burde fått bedre oppfølging. De som er med i menighetens ledelse på lokalplan, kjenner nok også på lignende utfordringer.

Det er viktig å erkjenne for oss selv

og hverandre at vi ikke makter alt vi skulle ønske. Åpenhet og ærlighet gir muligheter for å støtte hverandre i vår svakhet. Og da gir vi også mulighet for at Kristi kraft kan ta bolig i oss. Apostelen Paulus fikk høre: *«Min nåde er nok for deg, for kraften fullendes i svakhet»* (2 Kor 12, 9). Apostelen erfarte da at *«...når jeg er svak, da er jeg sterk»* (2 Kor 12,10).

Tør vi la denne høsten – med all usikkerhet omkring oss – bli en høst der vi viser sårbarhet og svakhet? Tør vi ta til oss løftet om at «kraften fullendes i svakhet»? Da kan dette også bli en høst der kraften fra Gud får vise seg i oss, i våre liv og i våre menigheter. ■

DELK Østfold feiret ti år

Foto: Boe Johannes Hermansen

Veteranen Odd Kleiven får servert et stykke av marsipankaka av Reidun Bugge (fra venstre), Jorunn Hovland Hermansen og Solveig Norén.

DELK Østfold markerte sitt 10-årsjubileum i Hauges Minde søndag 23. august.

Dagen startet med gudstjeneste hvor tilsynsmann Bertil Andersson talte over dagens tekst, og menighetens prest Boe Johannes Hermansen forrettet. Det var nattverd.

Foto: Arnt Johannes Hermansen

Bertil Andersson (til venstre) og Boe Johannes Hermansen gjorde tjeneste under gudstjenesten.

Etter gudstjenesten var det fest-samvær hvor Fossnes-kvartetten bidro med fin sang, Bertil Andersson var blant dem som bragte en hilsen, og det ble blant annet ble servert marsipankake.

Boe Johannes Hermansen hadde laget en historikk. Han var med fra oppstarten og fortalte om den nød folk i Østfold opplevde i Den norske kirke og behovet for et nytt kirkelig fellesskap. DELK - som det eldste lutherske frikirkesamfunnet i landet - ble derfor ønsket velkommen til ha gudstjenester i Østfold. Den første ble holdt søndag 14. september 2008 i Bethania bedehus i Sarpsborg. Dette ble oppstarten til et regelmessig gudstjenestetilbud i DELK-regi. Det ble etter hvert sendt en skriftlig anmodning til hovedstyret i DELK om etablering av en menighet i Østfold.

I møte 4. juni 2010 ble det fattet vedtak, og 29. august samme år var det etableringsgudstjeneste i Rolvsøy kirke, med godt over 200 tilstede. Der innsatte daværende tilsynsmann Herman Næss Boe Johannes Hermansen som menighetens prest og Haavard Kirkeng og Odd Kleiven som eldste.

Fra 2017 har Olav I. Markussen og Karstein Sletteng vært menighetens eldste.

I tillegg har menigheten et arbeidsutvalg bestående av Reidun Bugge og Solveig Norén.

Ragnar Andersen er vikarprest, noe han har vært hele perioden.

DELK Østfold har gudstjenester på alle søndager og helligdager, minus en søndag i måneden, hvor det er møte. Samlingene holdes vekselvis på Missingmyra bedehus og bedehuset Hauges Minde. Medlemstallet lå ved starten av dette året på 74.

Menigheten har ansatt en diakonikoordinator, har diakoni- og misjonsutvalg og flere misjonsavtaler. Bibelhelger arrangeres hvert semester. Nærradioarbeid er også en del av virksomheten. Menigheten har vært faddermenighet for en ny DELK menighet i Troms og Finnmark, som er etablert dette året.

– Det er mange som gir positive tilbakemeldinger på det gode fellesskapet og den positive holdningen som finnes i DELK-Østfold, påpekte Hermansen i sin 10-årsberetning.

TEKST / BOE JOHANNES HERMANSEN

Søk opp din lokale menighet på facebook!

Tilsynsmann
Bertil Andersson,
jubilant Venke
Sigrid Gjelstad og
Marianne Mørken fra
personalkomiteen i DELK

**Les siste
nytt om
menighetene
på delk.no**

Alf Henrik Engen
fra personalkomiteen i
DELK og Torgeir Døvik,
administrasjonsleder,
overrekker blomst og
gave til Morten
Askjer.

25 ÅR I TJENESTE

Venke Sigrid Gjelstad, økonomileder i DELK, og Morten Askjer, prest i Bjerkely menighet, har begge blitt takket for 25 års tjeneste som ansatt i DELK.

Venke fikk overrakt blomster og gave på stabens sommeravslutning 24. juni, mens Morten ble overrasket på gudstjenesten han hadde i Bjerkely kirke, søndag 23. august.

Venke Sigrid Gjelstad har arbeidet med fem tilsynsmenn og sitter med en stor mengde kunnskap som hun heldigvis deler med andre på hovedkontoret. Hun har arbeidet på alle de steder hvor DELK har hatt hovedkontor. Før hennes

tid var hovedkontoret der hvor tilsynsmannen holdt til.

Venke har vært med å bygge opp DELK-kontoret og har en stor del av æren for den solide og strukturerte arbeidsplassen som dette har blitt. Venke styrer økonomi, lønn og regnskap med trygg hånd og har også i flere år hatt jobben som hovedstyresekretær. Vi takker Venke for 25 år i trofast tjeneste i DELK.

Morten Askjer ble kalt til å være forkynner da han var 22 år gammel. Han ble valgt som eldstebroder i Undrumsdal menighet i 1989 og som eldstebroder i Ramnes i 1994. Morten ble valgt til prest og innsatt i Klopp kirke 5. mars 1995. I

1999 ble Morten kalt til prest i Telemark og virket der frem til 2014, før han kom tilbake til tjeneste i Nordre Vestfold, i det som i dag heter Bjerkely menighet.

Morten er den av våre fast ansatte prester som har vært lengst ansatt i DELK. Morten er en god forkynner, alltid lyttende, kontaktskapende og inkluderende. Vi takker Morten og kona Edel for 25 år i trofast tjeneste i DELK.

Det er viktig å påpeke at dette ikke er en avslutningsmarkering. Vi ønsker Morten og Venke mange gode år til i tjeneste i DELK. Vi er glade for at vi fortsatt vil nyte godt av den kompetanse og erfaring som disse har.

Bildet viser fra venstre: Mohammad, Olfat, Najib, Torunn Minnesjord, Amal og Lille Amal.

EN GLEDENS FEST!

DELK i Østfold arrangerte forleden takkefest for at UDI har omgjort vedtaket om utsendelse av syrerer Najib fra Norge. Dermed får han anledning til å bo sammen med sin familie her i landet.

Til festen, som ble holdt på Missingmyra bedehus, var det invitert gjester fra offentlige etater og privatpersoner - som alle har bidratt til en positiv utgang på en svært lang og krevende saksbehandling.

Musikk av Malin Sofie Rekstad, kaker og hilsener sto på programmet. Reidun Bugge, leder av menighetens diakoni- og misjonsutvalg, ledet den hyggelige samlingen.

Ny og gammel fagfornyelse

Disse dager er hele skole-Norge i et stresset modus. Ikke bare må skolene forholde seg til smittevernregler i forbindelse med den pågående Covid 19-pandemien. Det er nemlig også en fagfornyelse på gang. Norges skoler skal innføre *Læreplan for Kunnskapsløftet 2020*, populært kalt *Fagfornyelsen*. Den nye læreplanen er i realiteten en fornyelse av læreplanen som ble innført i Norges skoler i 2006.

Denne fagfornyelsen blir gjennomført i alle offentlige grunnskoler og videregående skoler i landet, men også i de fem DELK-skolene.

I mai i 1941 gjennomgikk DELK-skolene en annen fagfornyelse. Det var en ganske stressende prosess lærerne i Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn gikk gjennom da også.

Den andre verdenskrig herjet vilt, og et drøyt halvår senere skulle USA inn i krigen. Den totale katastrofe skjedde da kampene ble kjempet på mange fronter ute i verden, og en tysk nasjons ledere ønsket et overherredømme der

det ikke var plass til mangfold og fellesskap på tvers av folkegrupper. Det ble den blodigste krigen i manns minne. Norge var inne i sitt andre år som okkupert land, og jarlsbergene drev stadig sin skole- og menighetsdrift, sekstini år etter kirkesamfunnets stiftelse. Den hadde for øvrig bredt seg fra grisgrendte og vestfoldske strøk til både Telemark, Buskerud, Hordaland og Oslo.

Denne måneden signerte daværende tilsynsmann for kirkesamfunnet, Ole Antonsen Gjerpe, dokumentet som skulle bli den nye planen for dets skoler. Det var på tide å fastsette et pensum som var tilpasset myndighetenes krav, men som samtidig kunne fungere for en skole med tydelig kristen profil. Bakgrunnen for dette var den nye folkeskoleloven fra 1936. Med denne ble det introdusert obligatorisk syvårig skolegang i Norge. Folkeskoleloven ble etterfulgt av Normalplanen av 1939.

En brun trykksak i A5-format, med *SKOLEPLAN* som eneste tekstlig innhold på forsiden, nådde ut til jarlsbergernes skoler i mai i 1941.

Dette var altså jarlsbergernes svar på *Normalplanen* av 1939. I skoleplanen beskriver Ole Antonsen Gjerpe og menighetsstyret hvilke elever som kunne gå på kirkesamfunnets skoler, hvordan lærerne skulle jobbe, hvordan vaktmesteren skulle jobbe, adferdsregler for elevene og hva som var målsettingen for de enkelte fagene. Nå kom kravene om innhold i skolen på en annen måte enn tidligere. Flere fag skulle inn, ifølge Normalplanen av 1939.

I kirkesamfunnet vakte dette bekymring. Hva nå med kristendomsundervisningen, som måtte få stor plass og være det viktigste i barnas skolegang? Ble det fortsatt tid og plass til denne? Svarene var nok ulike, men det krevde en prosess der man måtte tilpasse seg myndighetenes krav sakte, men sikkert.

Verst var påleggene om praktisk-estetiske fag som *håndarbeid*, *tegning* og *husstell*. *Kroppssøving* var også en utfordring for kirkesamfunnets skoler. Hovedårsaken var mangel på egnede lokaler og tilpasset utstyr. Disse fagene

Illustrasjonsfoto

”Hva nå med kristendomsundervisningen, som måtte få stor plass og være det viktigste i barnas skolegang?

skulle i første omgang videreføres kun på de skolene i kirkesamfunnet der de allerede var innført. Det skulle ta en god del år før de praktisk-estetiske fagene i det hele tatt ble undervist på jarlsbergernes skoler, selv om de stod oppført i planen. Det lutherske kirkesamfunnet skulle gradvis nærme seg det antall fag

som staten krevde, men planen viser at flere fag også manglet i den.

Det er en annen tid vi lever i nå.

I den pågående fagfornyelsen er DELK-skolene like profesjonelle som de offentlige. Ressursene er på plass, så vel som kompetansen og viljen til

å følge med i utviklingen. Men også i disse dager skal kirkesamfunnet finne fram til et kristendomsfag som kan være til velsignelse for den oppvoksende generasjonen. Lykke til med prosessen.

Med ønske om en historisk god og fornyende høst!

Jona – profeten som flyktet

MIN BIBELHELT XIV

I serien «Min Bibelhelt» forsøker jeg å se hvordan ulike bibelske personer kan være forbilder for oss. I Bibelen møter vi mange mer og mindre prektige mennesker, som med sin gudstro kan lære oss noe vi selv kan ta med i vårt kristenliv. Jona er en profet fra Det gamle testamentet. Hvis det er lenge siden du har lest boken om ham, rekker du det før du leser videre.

TEKST OG ILLUSTRASJON / ERLING RANTRUD

I gamlebyen i Jaffa i Israel står det en fontene med en statue av en liten hval. Den smiler lurt og kikker på alle som går forbi. Da jeg var liten gutt og bodde i Tel-Aviv, var jeg spesielt glad i den hvalen, og av alle minner jeg har fra oppveksten i Israel, er bildet av hvalen det sterkeste. Hvalen i Jaffa er til minne om fortellingen om profeten Jona. Jona har ikke noen egen statue der.

Jona er ingen helt, allikevel er det mengder av ting vi kan lære av ham. Det er kanskje hovedpoenget med den lille boken om ham. Les, se og lær av Jona. Se hvordan du ikke skal leve og tenke.

«Herrens ord kom til Jona, sønn av Amittai: *«Stå opp, gå til storbyen Ninive og rop ut over byen at ondskapen deres har steget opp for mitt ansikt.»*»
Jona 1,1–2

Et av kjennetegnene på profetene i Det gamle testamentet var at Herrens ord kom til dem. Navnet Jona betyr «due», sønn av «sannhet/trofasthet», og her er det meningen at vi skal le. Jona er slettes ikke ren som en due og han er ikke trofast. Men Gud ville gi Jona et oppdrag allikevel, og Jona fikk beskjed om å reise til byen hvor Israels fiender bodde. Ninive i Assyria var hovedstaden til et blodtørstig folk som utvidet riket sitt med militære genistreker, men som behandlet sine krigsfanger på uhyrlig vis. Gud fikk nok av ondskapen og ville sende Jona dit for at folket skulle få muligheten til å vende om til Herren og bort fra ondskap.

Ninive lå øst for Israel, men vi leser videre: *«Da sto Jona opp for å flykte til Tarsis, bort fra Herren. Han dro ned til Jaffa og fant et skip som skulle til Tarsis. Så betalte han for reisen og gikk ned i båten. Han ville være med til Tarsis, bort fra Herren.»* Jona 1,3

Gud var barmhjertig og løftet Jona opp fra det mørkegrønne dypet, og fisken spydde Jona på tørt land.

Tarsis lå i Spania. Mot vest. Der det store havet bortenfor var den kjente verdens ende. Historien fortsetter med at Jona gikk ombord i skipet, og da Jona sovnet nede i skipet, sendte Herren en mektig vind ned over havet. Stormen ble så sterk at skipet holdt på å bli knust. Sjøfolkene ble redde, og hver mann ropte til sin gud. Dette er interessant at Jona sover gjennom akkurat dette.

Jona rømte fra Gud og valgte selv en nedadgående spiral. Fra Jerusalem med Guds tempel, ned til Jaffa, ned i skipet, ned i søvnen, og han var helt blind for den ødeleggelsen han brakte over sine medmennesker. Når jeg kommer hit i teksten, er det jeg begynner å lure hva som var galt med Jona. Helt til jeg titter opp av bibelboken, ser speilbildet av meg selv i stuevinduet og skjønner at dette like gjerne kunne vært fortellingen om meg. Jeg er en som ofte rømmer fra Gud og de oppgavene han har lagt framfor meg. Jeg er en som er blind for den ødeleggelsen og fortvilelsen jeg påfører andre. Og når jeg leser videre, blir det bare verre.

Sjøfolkene vekket Jona og spurte hvilken gud han tjente. Kanskje Jonas gud ville hjelpe dem om Jona ba om det? Svaret Jona gav var hårreisende. «Han svarte: *«Jeg er hebreer og frykter Herren, himmelens Gud, som har skapt havet og det tørre landet.»*»
Jona 1,9

Det er ingenting med Jonas oppførsel frem til nå som skulle tilsi at han mente det han nettopp sa. Og enda verre. Han gjorde ikke det sjøfolkene ba ham å gjøre. Han ba ingen bønner til Gud. I stedet valgte han sin egen dårlige løsning på problemet og lot seg kaste i havet. Men sjøfolkene, hedningene, de som trodde på feil guder, de takket Herren da stormen stilnet. De så hvem som virkelig var herre over sjø og land.

Dypere og dypere ned med Jona. Helt til buken av en svær fisk, og Jona møtte sin sikre død. Og der, og først der, klarte Jona å se hva han selv hadde stelt i stand. Og Jona vendte om til Gud og ba en vidunderlig vakker takkebønn mens han var i sitt aller, aller dypeste mørke. Og Gud hørte. Gud var barmhjertig og løftet Jona opp fra det mørkegrønne dypet, og fisken spydde Jona på tørt land.

Jona dro til Ninive, holdt en kort tale, og til hans store overraskelse vendte kongen, hele folket og alle dyrene om til Gud. Og Jona ble sur. Og nå kommer vi til kjernen av fortellingen. Jona ville ikke at Gud skulle være barmhjertig mot fiendene sine. Jona ville heller se dem utslettet enn reddet. Og det er faktisk slik historien slutter, og vi som leser sitter igjen og undrer oss.

Kanskje vi kan oppsummere slik: «Herren er god mot alle, barmhjertig mot alt han har skapt» Salme 145,9. Gud er barmhjertig, vi mennesker har et stykke vei å gå før vi klarer det samme.

DELK

Møter og gudstjenester i DELK

Dato	Søndag	Prekentekest	Ryenberget	Nore	Bjerkely	Granly	Horten
04.10.2020	18. s. i treenighetstiden	Matt 8,14-17	KHE n		11.00	11.00	ER n 4
11.10.2020	19. s. i treenighetstiden	Matt 5,20-26	11.00		MA sn 7	PJ n 1	
18.10.2020	20. s. i treenighetstiden	Joh 11,1-5	KHE 3		19.00	11.00	11.00
25.10.2020	Bots- og bønnedag	Luk 13,22-30	11.00		11.00	JMS 6	JaBy n 6
01.11.2020	Allehelgensdag	Jes 49,8-10	KHE n 1		ER n 1	PJ n 4	
08.11.2020	23. s. i treenighetstiden	Mark 10,28-31	11.00		11.00	11.00	
15.11.2020	24. s. i treenighetstiden	Joh 6,63-69	11.00		MA 7	FAF 7	ER n 7
22.11.2020	Domssøndag/Kristi kongedag	Matt 25,31-46	KHE n 2	MA n 2	11.00	11.00	11.00
29.11.2020	1. s.i adventstiden	Luk 4,16-22a	11.00		11.00	PJ n 6	17.00
06.12.2020	2. s.i adventstiden	Luk 21,27-36	KHE sn 5		MA n 7	11.00	
13.12.2020	3. s.i adventstiden	Luk 3,7-18	11.00		11.00	PJ 3	FAF n 2
20.12.2020	4. s.i adventstiden	Luk 1,39-45	11.00			11.00	11.00
24.12.2020	Julaften	Luk 2,1-20	KHE 14.30 2		MA 2 15.00	PJ 2 15.00	
25.12.2020	1. juledag	Joh 1,1-14	HVS 12.00 1		BA 1	MA n 1	ER n 1
26.12.2020	2. juledag	Matt 10,16-22		MA n 1		11.00	
27.12.2020	Romjuls søndag	Luk 2,36-38	11.00				17.00
28.12.2020	4. juledag					FAF	

Initialer og navn

AJ Andreas Johansson
BA Bertil Andersson
BJH Boe Johannes Hermansen
ER Erling Rantrud
KES Kristen Edvard Skaar

FAF Fred Arve Fahre
HA Henning Alsaker
HVS Håkon Valen-Sendstad
JaBy Jan Bygstad
JMS Jon Magne Sønstabø

JRD Jan Roald Dahlstrøm
KHE Kristoffer Hansen-Ekenes
MA Morten Askjer
OE Ottar Endresen
OEng Olaf Engestøl

PJ Peter Johansen
RA Ragnar Andersen
RE Rolf Ekenes
UA Ulf Asp

– 4. kvartal 2020

Moe	Telemark	Dalane	Sotra	Bergen	Østfold	Kr.sand	Harda	Nord	Sandnes	Dato
	11.00			JaBy n	BJH n			HA n	BA n 2	04.10.2020
	ER n 2	11.00	JaBy n 7	11.00	11.00	KES n 3				11.10.2020
11.00	11.00			OE n	FAF n	11.00	JMS n		11.00	18.10.2020
OEng n 3	PJ/FAF sn 1	11.00		11.00	BJH n	OE sn 1		RA n		25.10.2020
	11.00			JaBy n	BJH n	KES n 3			MA n 3	01.11.2020
RE n 3	FAF 7	BA n 2	JaBy n 2	11.00	BJH n			HA n		08.11.2020
11.00	11.00			JMS n	11.00	OE n 3	JaBy n		11.00	15.11.2020
ER n 3	BA/FAF n 2	11.00		JaBy n	BJH n	11.00		HA n		22.11.2020
11.00	11.00			JaBy n	BJH n			11.00	11.00	29.11.2020
FAF n 3	ER n 3	JRD n 3		JaBy n	BJH n	OE n 3				06.12.2020
16.00	17.00		ER n 1	ER n	BJH n	11.00		JaBy n	OEng n 3	13.12.2020
11.00	11.00	11.00		JMS n	11.00		JaBy n			20.12.2020
ER 14.00	FAF 15.00 2	13.00								24.12.2020
	FAF n 1	OEng n 1		JaBy n	RA n	OE n 1		HA n		25.12.2020
PJ n 3	11.00			JMS n	BJH n	11.00				26.12.2020
	17.00				BJH n					27.12.2020
										28.12.2020

Initialer og gudstjeneste

kl 11.00 om ikke annet er oppgitt
 Kun klokkeslett = møte
 X = fellesgudstjeneste/fellesmøter
 n – Nattverd
 sn – Skriftemål og nattverd

Ofring til

1 Prestetjenesten
 2 Misjonen
 3 Lokalt menighetsarbeid
 4 DELKs skoledrift

5 Nødhjelp
 6 Ungdomsarbeid
 7 Andre formål

NB! Endringer kan forekomme.
 Følg med i kalenderen for din
 menighet på **www.delk.no**
 Se DELKs nettsider for gudstjenestene i Østfold.

PORTRETTE

ASTRID KROKEBORG:

Nåde til å leve og lære

Ikke alle har samme arbeidsgiver gjennom et helt arbeidsliv. Det har Frøken Astrid Krokeborg hatt. Det er en stund siden hun var «frøken» på skolen, men fremdeles kan hun bli hilset med Frøken Astrid hvis hun møter noen av elevene hun har delt hverdagen med gjennom sine 47 år i DELKs skoler.

TEKST OG FOTO / ERLING RANTRUD

” **Det har alltid vært viktig for meg å se elevene.**

Jeg har vært heldig som har måttet stole på nåden. Det har vært veldig verdifullt, for da kan du se bort fra deg selv og utover.

Astrid Krokeborg forteller dette helt mot slutten av samtalen vår. Hun har akkurat fortalt om at hun noen ganger har fått snakke om tro og Gud og sånn med eldre mennesker som synes at det med nåde er vanskelig. Det virker ikke som om nåde er vanskelig for henne. Etter en god time og et par kopper kaffe fra det nye kjøkkenet i leiligheten hun nettopp flyttet inn i, begynner jeg å skjønne litt hvorfor. Astrid har fått oppleve hva det vil si å leve i nåde mange ganger.

Dysleksi og lærerkall

Astrid ble født i Horten i 1944, og hun forteller at hun tror hennes første minne er av flyalarm-er. Det er ikke godt å vite når minner setter seg, men for Astrids del var det sik at da hun var litt eldre og det var flyalarm-øvelser, kunne hun bli uvel. Hun tror det er fordi flyalarmene var noe som skremte henne som bitteliten jente. I dag fremstår ikke Astrid som lettskremt. Smilet og latteren er ikke langt unna, og Astrid forteller med trygg selvsikkerhet om oppveksten sin, lærerkall, utfordringer og gleder.

Hun vokste opp i en liten butikk i Horten som foreldrene drev. Da hun var seks år gammel, kom lillebror Jon til verden. Selv om hun ikke syntes han var noe pen og hun helst ville ha en lillesøster, tok det ikke lang tid før Jon og Astrid var gode venner, og aldersforskjellen mellom bror og søster betydde mindre og mindre. Astrid gikk på skolen i Langgata, men med dysleksi og mye utenat-læring var ikke alt like lett.

– Jeg lærte ikke å lese før i 3. klasse, men min fantastiske mor hjalp meg. Medelever kunne få penger for hver gode karakter. Mor sa at hvis du får den beste karakteren, får du ingenting, men hvis du får dårlig karakter skal du få penger, for det har du ikke fortjent!

Etter handelsskole og husmorsskole jobbet Astrid i butikken sammen med foreldrene

sine og hadde slått seg til ro med dette. Inntil to høytidelige herrer fra kirken en dag sto på døren og utfordret Astrid til å bli lærer.

Frøken Krokeborg

– Først gråt jeg en hel natt og sa nei. Men da jeg litt senere ble spurt om jeg kunne være vikar i Langgata i 3 uker, sa jeg ja til å prøve. Og egentlig likte jeg det. Ikke lenge etterpå ble jeg spurt om jeg kunne ta et års vikariat i Sandefjord, for der var de helt uten lærer, og jeg tenkte at ett år kunne gå bra.

Hun startet i 1964, og da Astrid gikk av med pensjon i 2011, hadde hun vært 47 år som frøken Krokeborg i DELK-skolene.

– Jeg var jo aldri utdannet lærer, forteller Astrid. Etterhvert forlangte myndighetene formell kompetanse i skolen og mange tok sommerkurs, eller begynte på lærerskolen. Siden jeg er dyslektiker, hadde jeg bestemt at jeg ikke skulle ta noe mer skole, men at jeg kunne være tilgjengelig så lenge det var bruk for meg.

Etter ønske fra foreldre og menighet søkte skolestyret skoledirektøren om at Astrid måtte få fortsette som lærer selv uten kompetansen. Heldigvis fikk hun lov! Astrids tidligere elever kan fortelle at hun var en lærer som både så og forsto dem.

Astrid forteller at to høytidelige herrer fra kirken en dag sto på døren og utfordret henne til å bli lærer.

Alene som lærer

– Kanskje dine egne opplevelser av å ha lesevansker og å få vist tillit i jobben gjorde deg ekstra godt egnet?

– Det har alltid vært viktig for meg å se elvene. Det var nok lettere å forstå dem da jeg hadde noen erfaringer selv.

Da Astrid startet på Moe, var det 40 elever der, men etter en tid var Astrid eneste lærer på Moe sammen med syv elever.

– Jeg kjente nok på ansvaret. Det var bare jeg som påvirket elevene foruten litt hjelp fra de andre skolene noen timer i uken. Jeg var veldig redd for at jeg skulle gjøre noe galt når det gjaldt det åndelige.

– Men jeg fikk lov til å være med på tekstgjennomgåelse sammen med eldstene og prestene, og det gav meg trygghet. Det tok nok kanskje mer krefter enn jeg visste, men Vårherre ledet meg gjennom hele denne tiden.

– *Kjente du noen gang på ensomhet?*

– Jeg gjorde det, samtidig som jeg kjente at de andre skolene i Vestfold var mine kollegaer, og jeg hadde mange venner i kirken. Kirken og skolen var ett for meg. De fleste var veldig opptatt av å backe meg opp i stedet for motsatt, men noen mente at det var på tide å få lagt ned skolen.

Brannen

Astrid har opplevd Moe skole gjennom nedtur fra 40 til syv elever og oppturen igjen til det som er 140 elever i dag. En natt i 1995 brant skolen og kirken nesten helt ned til grunnen.

– Det var skremmende å ikke vite hvorfor det brant. Var det noen som hadde noe imot meg som lærer? Så lettelsen var stor da vi fikk vite at det var på grunn av feil i det elektriske anlegget.

– Noen var skeptiske til om vi fikk bygget opp igjen, men flere var med å ba om at Guds vilje måtte skje, og Reidar Holmen med flere sto i bresjen for oppbygging. I 1997 sto nye Moe kirke og skole ferdig. Som mange har sagt så var det som om Vårherre både lukket og åpnet dører den gangen.

– Men den natta det brant, var det nesten ingen som trudde at det var liv laga. Jeg har sagt at dørstokken brant

” Da jeg sluttet hadde jeg kompetansen til å være lærer.

ned, og det ble mye høyere til taket da det ble bygd opp igjen. Det er rart å tenke på, men den brannen ble til velsignelse.

Om lesing og farlige bøker

Da Tore Slettvik var rektor på Moe, ba han Astrid om å samle alt hun hadde av papirer slik at de kunne søke om å få omgjort praksisen hennes til kompetanse.

– Så da jeg sluttet, hadde jeg kompetansen til å være lærer.

Astrid ler når hun forteller dette. Tross dysleksi og mangel på formell utdanning har hun vært spesielt opptatt av lesing. Helt fra høytlesing og leseundervisning, til bøkene hjemme og tekstlesing i kirken.

– Det var lett å bruke Bibelen til høytlesing med elevene, forklarer Astrid, da kunne de lese et vers hver og selv de som ikke klarte å lese så godt, kunne følge med og skjønne når det var sin tur. Men jeg må fremdeles lese stavelser når jeg leser høyt, sier hun.

Bøkene har betydd utrolig mye for

meg. Det har formet meg veldig mye som menneske. Det å kunne flykte inn i bok og leve i en annen verden, du lever mange liv, vet du, når du leser.

Astrid har lest både ungdomslitteratur, kristen litteratur og mye krim.

– For det er ingen steder i verden man får sånt innblikk i menneskesynet, i all ondskapen, som i krim. Og du kan lure på om jeg orker det. Og ja, på en måte gjør jeg det, for jeg tenker at all den ondskapen har Jesus lidd for, men hvis du ikke vet at den finnes, ja, hvor stor blir nåden da? Det er kanskje en unnskyldning, men jeg tenker ofte sånn når jeg leser. Mor var jo ikke vakt opp i samfunnet hos oss, så hun hadde ikke bagasjen om at man ikke skulle lese. Det var en fordel for meg, smiler Astrid.

Verdighet og enslighet

– Da jeg var i butikken med mor og far, og noen kom inn, enten det var fru Kommandørkaptein eller uteligger Stakkarsen, så skulle de behandles med respekt alle sammen. Verdigheten

lå ikke i status eller tro, men den var der i kraft av å være menneske. Dette er noe jeg har forsøkt å ha med meg både i menighet og skole. Kirken og skolen har på en måte alltid vært ett. Og de som var ledere i kirken, ble mine venner selv om de var eldre enn meg.

– Jeg opplevde noe som antakelig ikke så mange alenemennesker gjorde, og ble ofte invitert sammen med andre par i kirken. Jeg hadde en posisjon uten at jeg hadde gjort noe for å få den!

Astrid fortsetter:

– Det kan være lett når man er enslig å føle at man bare er halv, har jeg skjönt, jeg har aldri tenkt sånn selv, men jeg har snakket med folk som har følt det sånn. Som enslig har jeg blitt umåtelig godt tatt vare på av felleskapet i kirken. Her har jeg venner jeg ringer daglig den dag i dag.

Korrigert Gudsilde

– *Hvordan vil du beskrive gudsbildet ditt?*

– Jeg bruker ofte uttrykket Vårherre når jeg snakker om Gud. Jeg ber til Jesus og den Den hellige ånd også, det er ikke det, men jeg sier til mange at Vårherre er god. Han har vært med meg helt fra starten i livet og helt til jeg fikk flytte inn den nye leiligheten min nå nylig. Han er som en god og kjærlig far. Bildet av en streng Gud som holdt øye med oss da vi var barn, har heldigvis blitt korrigert, men man må også vite hva man blir frelst fra. At Gud vil være far for oss mennesker er så ufortjent som det kan få bli. Alt av nåde.

– Du blir kanskje mere raus med årene, for å si det sånn, og så kan jeg lure på om det er riktig eller gærent. Men jeg var i kirkens SOS i en periode og pratet med mennesker som hadde det vanskelig. Etter å ha vært der har ingenting blitt svart hvitt lenger. Jeg kunne like gjerne ha vært på den andre siden av telefonen. Etter hvert som man lever, opplever jeg at det er ganske så nyansert å være menneske. Ikke bare svart-hvitt, men alle gråtonene er med.

Jeg sa det ikke, men da jeg takket for intervjuet og gikk ut av leiligheten til sentrum i Sandefjord, tenkte jeg det er langt i fra bare gråtoner i Astrids liv. Det er virkelig en vidunderlig fargepalett der også. ■

*Delk har nå to diakoner,
Elisabeth Fehn Olsen i Oslo (t.v.),
Rina Bjørntvedt Husby i Tønsberg.
I hvert nummer av Underveis
vil de bytte på å ta opp et
tema som angår diakonien.*

DIAKONISPALTEN

TEKST / ELISABETH FEHN OLSEN

Stillhetens mange rom

Vi hadde hatt noen fine dager sammen på fjellet. Det var en stund siden vi hadde sett hverandre. I mellomtiden hadde hun mistet mannen sin.

Idet vi tar avskjed, sier hun: Jeg har oppdagat at det er to slags stillheter. Det er den stillheten som er hjemme hos meg, som jeg ikke kan velge bort. Og så er det den gode stillheten som jeg har funnet her – sammen med dere.

Jeg tenkte at det var vakkert sagt, og jeg ville prøve å huske det. I etterkant har jeg tenkt at det er mye riktig i det også, stillhet kan være både godt og vondt. Det finnes det sikkert mange erfaringer og opplevelser av. Og så er det kanskje særlig når man mister noen, savner noen eller trenger noen at man kjenner på stillhetens mange rom.

I noen sammenhenger snakker man om at stillheten kan være trykkende. Da er det noe i stillheten som virker utrygt og skaper taushet. Noen synes det er vanskelig at det er stille og fyller omgivelsene sine med lyder. Andre igjen lengter etter en stillhet de ikke så lett finner i en travel hverdag. Mange finner den gode stillheten i naturen – og kjenner på gleden ved den.

Samtale og stillhet

I samtaler kan man oppleve at det blir taust og stille. Man kommer ikke videre i en fortelling, klarer ikke å sette ord på en følelse eller en opplevelse. For noen kan en slik taushet være litt skummel, for andre åpner den et rom for tankene og refleksjonene – som ikke har ord. En god lytter våger denne stillheten uten å fylle den med egne ord og lar den som ble stille bestemme neste skritt. Det går an å sette ord på stillheten ved å si: «Nå ble det litt stille, det er helt i orden. Si i fra når vi skal gå videre i samtalen.» Kanskje er det der samtalen stopper opp, at utfordringen ligger, kanskje er det der det skal undersøkes og finnes ut mer.

Det er godt å være stille og vente på hjelp fra Herren.

(Klagesangene 3,26)

Stillhetens rom kan være bønnens rom. Når vi ber til Gud, vender vi oss til ham med det vi har på hjertet. Kanskje kan vi som Elia (1.Kong 19,12) erfare at Gud bor i stillheten. Ikke bare lytter Gud til vår bønn. Vi får mulighet til å lytte etter hans stemme når vi er stille for ham.

Hilsen fra Nord-Afrika

Her kommer en liten hilsen fra oss i Nord-Afrika til dere i DELK.

Vi har lagt bak oss et halvår som også her har vært svart annerledes enn det vi kunne forestille oss. Jeg har nok en tendens til å bekymre meg for mye som kan skje, men at verden skulle stoppe opp på grunn av en pandemi, har aldri vært noe jeg har tenkt mye på. Dette året blir helt annerledes enn planlagt. Vi skulle egentlig ha vært to måneder i Norge i sommer, men har i stedet vært her. Vi skulle hatt mye besøk og reist en del rundt i landet her vi bor, men vi har mer eller mindre bare vært hjemme. Nå begynner sakte, men sikkert hverdagen å vende tilbake.

Skolene har endelig åpnet, så to av barna er der. Og prosjektarbeidet er startet igjen. Likevel lever vi (og resten av verden) med denne situasjonen. Hvordan vil ting utvikle seg? Vil samfunnet stenge ned igjen? Kommer vi eller noen vi er nær til å bli smittet?

Det siste halve året har vært en påminner på om at det egentlig er veldig lite vi har kontroll over selv. Uansett hvor mye vi planlegger, så kan noe helt ute av vår kontroll endre alt. Her hvor vi bor, ser vi de dramatiske konsekvensene pandemien har hatt for veldig mange mennesker. Helsevesenet her hvor vi bor, har ikke kapasitet til et stort utbrudd, så tiltakene har derfor vært strenge. I tillegg kommer ingen turister hit. Veldig mange familier er hardt rammet og har mistet all inntekt. Noen lokale søsken i troen spurte oss om vi også kom til å reise nå. Mange internasjonale arbeidere har blitt evakuert og/eller kommer ikke tilbake på ubestemt tid. Heldigvis har vi fått mulighet til å bli værende. Vi opplever det som meningsfullt at vi

Illustrasjonsfoto

Det er gjennom vennskap vi kan dele hva vi tror på.

har fått mulighet til å være her de siste månedene. Igjen takk til DELK som har bidratt økonomisk til matkasseutdeling til noen av de hardest rammede familiene. Flere lokale søsken i troen var med på utdelingen, og det ble en mulighet til å vise at vår Gud ikke gjør forskjell på folk, og at han elsker alle mennesker.

Vi prøver å leve så normalt som mulig med alle smitteverntiltak. For to uker siden fikk vi ønske velkommen en ny familie på felt. Det var lenge usikkert om det var mulig å reise ut nå, men de er på

plass og i gang med arabisk-studier. Vi håper også på at en person vil være på plass i oktober til ettåringstjeneste, noe det ser ut til vil ordne seg. Oppgavene vil være skoletransport for barna på felt, søndagsskole og annet barnarbeid. I tillegg vil det være mulig å lære seg litt arabisk eller fransk. Likevel vil den viktigste delen av tjenesten være tilstedeværelse og relasjonsbygging. Det er gjennom vennskap vi kan dele hva vi tror på. Vær veldig gjerne med å be for de nye utsendingene og at flere vil svare ja til

kallet om å komme hit. Vi jobber stadig med rekruttering. Ettåringstjenesten kan være en fin mulighet til å finne ut om langtidstjeneste er aktuelt. Så om du eller noen du kjenner har lyst til dette, ta kontakt med Andreas Johansson.

En ting som er sikkert, er at selv om vi har liten kontroll på hva som kommer til å skje, så har Gud fortsatt full kontroll. Gud er akkurat den samme nå som han var før covid. Gud har lovet å være med oss alle dager, og det gjelder også når det er pandemi.

Strikkekafé med misjon i Granly menighet

Mandag 27. januar var det for første gang Strikkekafé med misjonsinnslag og loddsalg på Granly. Her kan du møte med eller uten håndarbeid. Og alle er virkelig velkomne!

Granly menighet har pusset opp den gamle kirkestua og fått nye, flotte lokaler, Granlystuen.

Vi håpet å samle mange til strikkekafé, og denne kvelden møtte 15 damer. Det var veldig hyggelig at også en mann, Tormod, møtte opp, selvfølgelig som fotograf, men tok seg god tid sammen med oss.

Foto: TFR

Bildet viser de 15 damene samlet i den ene av de to nye Granlystuen.

Beate åpnet med en andakt. Så serverte vi kaffe, te, kake og frukt, mens loddsalget pågikk. Det innbrakte 1000 kr til misjonen. Flere hatt tatt med rimelige gevinster, men hos vinneren skapte det likevel glede.

Beate viste bilder og fortalte om Iota-korset, Stefanusalliansen og Åpne dører. Det hele ble avsluttet

med oppvask – og bønn.

Jeg syntes iallfall det var en veldig fin kveld og var glad for at det kom så mange.

Strikkekaféen har hatt korona-pause, men kommer i gang i igjen i oktober – med full respekt for smittevernreglene.

Sissel Bergan

Uvanlig skolestart på Granly skole

I helt vanlige år ville første klasse møtt alle de andre elevene på skolen, i kirken. De ville fått en varm mottakelse og applaus fra alle sine medelever. I år kunne vi ikke gjennomføre en slik åpning for første klasse.

TEKST OG FOTO / EIRIK GRYTNES

Elever og foreldre i 1. klasse var denne høsten i kirken alene, uten de andre elevene. Rektor Eirik Grytnes hadde en hilsen til elevene.

Mandag den 17. august startet skolen opp igjen etter ferien. Første skoledag er noe helt spesielt, både for elever og for de ansatte. Aller mest spenning er det nok for de som skal begynne i første klasse.

Alle klasser på skolen måtte starte opp hver for seg på grunn av korona. Første klasse ble derfor den eneste klassen som møtte opp i kirken denne dagen. De møtte sammen med sine foreldre, like spente som de ville vært ellers.

Alle elevene i 1. klasse fikk en tegnekoft med navnet sitt på.

Skoleledersamling i Drammen

Rett før klokken 08.30 kunne rektor ønske elevene og foreldre velkommen inn i kirken til en åpning. Rektor fortalte om at Jesus ville lære sine disipler noe veldig viktig og samlet de rundt seg. En av de tingene han ville si til sine disipler var «*Alt dere vil at andre skal gjøre mot dere, det skal også dere gjøre mot dem.*»

Matt 7,12. Så fortalte rektor om hvordan en flokk med gjess kunne være et godt forbilde for hvordan vi kan være mot hverandre.

Symbolsk tegnekoffert

Å begynne i første klasse er jo som å starte opp en ny reise, og denne reisen skal være god for alle som er med!

Gjessene har sine metoder for å sørge for at de alle sammen holder ut på en strevsom reise fra nord til syd nå om dagen. Kanskje kan vi mennesker lære noe av dem? I flokken tar gjessene ansvaret med å ligge først etter tur, for de som er spreke nok til å lede an. Et vingeslag fra den første gåsa sørger for at den neste gåsa kan fly bak uten å bruke så mye krefter. Det er litt rart at gjess kan så mye naturfag at de forstår når de skal sette inn sitt vingeslag for å få nytte av lederens vingeslag. De andre gjessene bak er med på å heie på de som påtar seg lederansvaret foran i flokken

Når en gås blir skadet eller syk, vil det automatisk følge med en eller to gjess til, for å være sammen med den syke frem til den er klar til å reise videre. Tro om ikke en flokk med gjess kan lære oss noe viktig om det Jesus fortalte sine disipler?

Etter rektors hilsen til elevene fikk alle førsteklasingene og læreren en tegnekoffert med navnet sitt på. Bildene på kofferten kommer til å minne alle sammen om hvordan det er lurt at vi er med hverandre når vi er på en «reise» sammen.

Vi ønsker første klasse på Granly skole lykke til på sin reise! ■

Rektorene ved DELKs skoler samles til møter to–tre ganger i halvåret. I begynnelsen av august har det blitt tradisjon at vi har en samling der også inspektørene er med. Da har vi gjerne en sosial aktivitet og litt god mat, i tillegg til møtesaker.

4. august var det 13 skoleledere som en solfylt morgen møttes på Spiraltoppen i Drammen. Denne gangen var det to nye skoleledere i fellesskapet, Rita Tormodsrud Gjelsvik som ny rektor på Moe skole og Jørn Martinsen som ny assisterende rektor på Ryenberget skole.

Med nydelig utsikt over elvebyen hadde vi en natursti og tid til litt kaffemat og hyggelig prat før vi kjørte ned til byen og til Scandic Ambassadeur hotell. Der fikk vi omvisning med tanke på å bruke dette hotellet til neste personalseminar i 2021. Vi spiste også en god lunsj før vi gikk løs på sakslista med ulike skoletemaer.

Det var godt å kjenne fellesskapet før en travel oppstart ventet på skolene.

Rektorer og inspektører ved DELKs skoler – med god korona-avstand.

En nyoppfunnet «hentestrikk» der en kan samarbeide med god avstand – og uten at flere tar i samme ting som skal flyttes. Fra venstre Eirik Grytnes (Granly), Bodil Moholt (Skauen), Rita T. Gjelsvik (Moe) og Torbjørn Rodal (Ryenberget).

Sommer for ungdommer

Etter å ha opplevd stengte skoler og avlyste arrangementer i flere måneder var det knyttet stor spenning til sommeren; ville det bli mulig å arrangere leir på Kvitsund? Med Karl Erik Kjær i spissen ble det jobbet mye med smittevern og løsninger på forskjellige utfordringer før jubelen kunne slippes løs: Det ble leir!

TEKST / PETER JOHANSEN

Det var tydelig at ungdommene var sultne på å kunne møtes på denne måten – årets leir talte drøyt 100 påmeldte.

Vakre Kvitsund viste seg fra sin beste side med strålende sommervær. Når temperaturen bikket 30 grader, var det deilig å kunne kjøle seg ned i vannet, og det gjorde ungdommen til gangs. Årvisse aktiviteter hadde også sin plass, som kanopadling og volleyball – men i år med vasking av ballen mellom hver kamp. Smittevern preget tross alt leiren, og alle måtte pent stille seg i kø for å få servert mat av personalet på Kvitsund.

«La din vilje skje»

Det blir ingen leir uten gode møter. I år ble sang og musikk ledet av kompetent band bestående av ungdommer fra Sandefjord. Det hadde sneket seg med en voksen prest på bass også, uten at det la en nevneverdig demper på stemningen.

Apropos prester, to stykker var det med denne gangen; Kristoffer Hansen-Ekenes fra Ryenberget og Peter Johansen fra Granly. Da skulle det geistlige være godt ivaretatt. Temaet for årets leir var «Din vilje skje». Et spennende tema som ble belyst fra ulike vinkler. Prestene fikk æren av å ha bibeltimer på morgenmøtene. Det var en del trøtte fjes fra ranglingen natten i forveien, men det lot

ikke forkynnerne seg bli motløse av. På kveldsmøtene fikk noen av de litt eldre ungdommene prøve seg. Emma Viktoria Grytnes, Benjamin Andersson og Edvard Gilje forkynnte gnistrende godt, hver på sitt vis. Det er ingen tvil om at vi må heie frem unge talere blant oss – og ungdommene er kanskje enda mer lydhøre når det er noen nærmere dem i alder som deler av Guds ord. En delekveld hørte også med, og deltakerne fikk anledning til å gripe mikrofonen for å dele av sin tro og sitt liv. Det ble en sterk opplevelse for alle som var til stede.

Kreativitet og nytt boyband

Litt mer lettbeinte innslag og underholdning var det selvsagt også plass til. En spennende gruppeoppgave med kodekneking sendte oss rundt på området for å løse stadig nye spor. Umulige quizoppgaver av Magnus Grødem ble forsøkt besvart uten at så mange lyktes nevneverdig. Og så hører jo innsamling til misjonen med, hvor det ble utvist stor kreativitet for å samle inn penger – her kan nevnes voksing av legger, og dannelsen av et nytt boyband. Om de gjør noen suksess i fremtiden, gjenstår å se.

Årets leir hadde en ekstra tilstedeværelse av voksne, for å se til at leiren ble avviklet på forsvarlig vis. Det er meningsfull bruk av tid å bidra til at ungdommer får muligheten til et møte med hverandre og med Jesus.

Søndagen ble behørig feiret med gudstjeneste og nattverd. Da hadde også været snudd, og søvnmangelen begynt å bli så prekær at hjemreisen antagelig ble tilbrakt i drømmeland for mange. Men da kunne vi reise hjem, rikt velsignet av forkynnelse og fellesskap – og kjenne på en takknemlighet for at det ble leir på Kvitsund. Tross alt.

Høstens bokanbefalinger

Når leste du en bok sist? Høsten er en fin tid for å sette seg ned i godstolen med godt lese

FORFATTER / OSKAR SKARSAUNE

UTGIVELSEÅR / 2018

FORLAG / LUTHER FORLAG

SPRÅK / NORSK BOKMÅL

ETTERLYST:

Bergprekenens Jesus Har folkekirkene glemt ham?

Boka handler om hvordan en del kristne miljøer har glemt noe av Jesu klare budskap i Bergprekenen, og hvordan det gir seg uttrykk i kristne miljøers syn og praksis i viktige trossaker.

En meget sterk bok av en forfatter med stor kunnskap, personlige erfaringer og et våkent blikk for det som skjer i kirke og kristenliv i dag. Samtidig gir han oss et spennende tilbakeblikk på bibel- og kirkehistorien vi er en del av. Her kan det spesielt nevnes tekster i Bibelen som omhandler dåpen, og videre Martin Luthers overraskende tanker og vurderinger i barnedåp- og voksendåp-spørsmålet. Det er her spesielt interessant å se hvordan dette har formet kirkens historie frem til i dag.

Boken gir oss en grundig veiledning i hvordan vi bør la Bergprekenen være en viktig veileder for vår tro og vårt liv. Her underviser Jesus selv sine disipler til å følge ham ved å formidle evangeliet videre til neste generasjoner. Forfatteren strekker samtidig linjene tilbake til tekster i GT som underbygger Bergprekenens betydning enda sterkere også for oss. Han tar også frem flere bibelfortellinger og lignelser som underbygger hva det er å følge

Jesu i samfunnet rundt oss i dag, og hvordan kirke- og menighetsliv skal leves i takt med hva Jesus formidlet til disiplene i Bergprekenen. Er vi i stand til å forkynne evangeliet videre til neste generasjoner dersom vi holder oss innenfor vår egen kirkedør? Hvordan innretter vi oss i forhold til vår forkynnelse? Hva er forskjellen på verdens kongedømme og Guds kongedømme?

Dette er noen av mange utfordrende spørsmål forfatteren stiller oss i boken.

Det er også interessant å lese hvordan forfatteren i lys av vår folkekirketradisjon i dag trekker linjer tilbake til keiser Konstantin og Romerrikets historie og dets tilpasninger og samarbeid med datidens kirke- og kristenliv. Noe som etter hvert resulterte i sterke, men usunne bånd mellom statsmakt og kirkemakt.

I de siste kapitlene i boken går forfatteren dypere inn på hvilken avgjørende betydning Bergprekenen har for menigheten som Kristi kropp og hver enkelt av oss som Jesu disippel og etterfølger.

Boka ga meg mye og er virkelig verdt å lese og fordype seg i.

Hans-Martin Fahre

stoff. Her er to bøker det er vel verd å bruke tid på:

FORFATTER / NIELS CHR. GEELMUYDEN

UTGIVELSEÅR / 1988

FORLAG / METOPE FORLAG

SPRÅK / NORSK BOKMÅL

EN PREST OG EN PLAGE

Børre Knudsen er et navn som skapte store overskrifter og mange TV-innslag da kampen mot abortloven stod som hardest. For noen år siden ble han igjen et aktuelt navn i forbindelse med en film som ble laget om ham. Filmen fikk tittelen «En prest og en plage». Men allerede i 1988 kom det ut en bok med samme tittel skrevet av Niels Chr. Geelmuyden. Den ble dessverre ikke like kjent, for det er en medrivende fortelling. Først i pennen av en erklært ateist som reiste til Balsfjord for å skrive et nidskrift om denne galningen av en prest. Men som ble grepet av mannen og det engasjement han utviste for det ufødte liv.

Her får vi bli kjent med den fargerike personen Børre Knudsen var – om hans oppvekst, som kanskje var med på å berede grunnen for den kamp han selv skulle stå i; Knudsens far la også ned sitt statlige embete under den tyske okkupasjon. Vi får lese om salmediktning og prestatjeneste, og den dyrekjøpte kampen for livet, med arrestasjoner og dom i høyesterett. For dem som kjenner Børre Knudsen fra media, danner denne boken et ganske annerledes bilde; og vi ser ham som det som i bibelsk forstand må kunne kalles en profet. Vi får også møte en mann med humor midt i alvoret. En av

biskopene som gav Knudsen stor motstand, var Andreas Aarflot. I et forsøk på å få ham til å komme med bitterhet mot sin arge motstander spør forfatteren Knudsen om han ville nektet å begrave Andreas Aarflot. Men Børre Knudsen lar seg ikke lokke i fellen og svarer herlig tvetydig; «Jeg ville ikke hatt det minste i mot å begrave Andreas Aarflot.»

I denne biografien får forfatteren komme tett på sitt objekt, og det blir en varm og levende skildring som gjør at boken er vanskelig å legge fra seg. I en kamp som på overflaten kan se ut til å være tapt, får vi mot slutten et sterkt møte med det som kan skje når noen har motet til en ukuelig kamp for livets ukrenkelighet: Da Børre Knudsen har kjørt forfatteren til flyplassen, kommer en ung kvinne bort med en lapp til presten. Der står det: «Kjære Børre Knudsen. Hvis det ikke hadde vært for deg og den kamp du kjemper, hadde jeg ikke sittet på flyplassen i dag. Jeg sitter og venter på det kjæreste for meg i denne verden. Min ni år gamle datter. Jeg ville bare at du skulle vite det.»

Jenny Andrine Johansen

Fargelegg!

David laget mange sanger som står i Bibelen.

Tegning: Kari Sortland

Finn 5 feil

David var gjeterguttene som Gud valgte til konge over Israel. De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet under?

Tegning: Kari Sortland

Finn navn på 10 edelsteiner!

I rutenettet under har vi gjemt navnene på 10 edelsteiner. Navnene står fra venstre mot høyre og nedover. Klarer du å finne alle sammen?

I	S	K	R	Y	S	T	A	P
K	A	O	S	B	E	R	G	Y
O	F	P	Ø	R	U	B	I	N
D	I	A	M	A	N	T	U	T
R	R	L	U	R	E	R	I	E
O	K	S	M	A	R	A	G	D
M	J	A	T	T	O	P	A	S
P	A	G	A	T	M	U	R	L
E	D	I	A	M	R	A	V	I
T	E	P	P	E	R	L	E	P

Gi barnebladet
BARNAS til et barn
du er glad i!

Disse oppgavene
er hentet
fra bladet.

Bestill
abonnement

på sondagsskolen.no
eller 22 08 71 00

VITSER

– Pappa,
hvorfor giftet du
deg med mamma?
– Fordi din mor er en
helt spesiell kvinne.
– Hvordan da?
– Hun var den
eneste som ville
ha meg.

– Jeg klarer
ikke å sove når
jeg har drukket kaffe!
– Så rart! Med meg
er det omvendt: Jeg
klarer ikke å drikke
kaffe når jeg
sover.

Les for barna

Barn liker å bli lest for. Er du bestemor, bestefar, onkel, tante, nabo, lærer, storebror, far eller mor? Kanskje det er du som skal lese?

Det var en gang et lite barn

TEKST OG ILLUSTRASJON / ERLING RANTRUD

Det var en gang et lite barn.
Et ganske lite barn.
Det hadde to små fisk med seg
som var fanget i et garn.

Sammen med fisken var fem små brød,
men folket som var samlet der
var sultne og i nød.

For rundt omkring sto tusen barn.
Både små og store barn.
De kikket på de fiskene
som var fanget i et garn.

Og alle sammen lurte på
om de kanskje kunne få.
Men en disippel sa til dem
at de heller burde gå.
«Dere burde heller gå!»

Men da ba Jesus barnet frem.
Og barnet, det kom frem.
«Få se de fiskene du har der,
vil du gi meg dem?»

Og barnet gav til Jesus
alt det barnet hadde fått.
Og Jesus smakte brødet
og han sa at det var godt.

Så løftet Jesus maten opp
og ba en bønn til Gud.
Gav maten til disiplene
og gav dem dette bud.
Han gav dem dette bud:

«Del ut det dere selv har fått
til alle dere ser.
Og se at når du deler ut,
så blir det jammen mer.
Da blir det jammen mer!»

Du har også noen gaver
som du kan gi til andre.
Glede, fred og kjærighet
kan deles med hverandre.
Vi må dele med hverandre!

SLEKTERS GANG

Døpte	Født	Døpt	Menighet
Sigrid Margrethe Hammer, Oslo	07.02.20	22.03.20	Ryenberget
Bendik Lauritzen, Nøtterøy	05.12.05	03.06.20	Granly
Hannah Sylte, Bergen	22.05.20	14.06.20	Håkonsund
Ruben Filip Sulle, Bergen	07.02.20	12.07.20	Bergen
Oskar Fehn Eikeseth, Oslo	02.05.20	16.08.20	Ryenberget

Andre innmeldte: 6

Døde	Født	Død	Menighet
Arne Martin Liland Miltzoway, Nøtterøy	1934	30.04.19	Granly
Gudrun Ellingsen, Tønsberg	1925	12.05.19	Granly
Ole Svein Ellingsen, Stavanger	1961	22.09.19	Ryenberget
Ellen Kathrine Ottem, Horten	1974	05.10.19	Horten
Ragnhild Elisabeth Solvang, Ulefoss	1947	01.01.20	Telemark
Helge Løvland, Skien	1925	14.05.20	Telemark
Bergljot Lovise Brenne, Re	1927	27.05.20	Bjerkely
Knut Kristian Liland, Porsgrunn	1931	28.05.20	Telemark
Oddmar Gundersen, Skien	1934	11.06.20	Telemark
Rakel Borgenheim, Skien	1925	18.06.20	Telemark
Hans Kristian Askjer, Revetal	1931	08.07.20	Bjerkely
Håkon Berg, Tønsberg/Oslo	1989	24.07.20	Granly

Antall utmeldte: 10

I DELKs kirkebøker registreres DELK-vigsler, og de blir omtalt i denne spalten. Underveis vil gjerne formidle når et DELK-medlem har inngått ekteskap, også når det ikke er en DELK-vigsel. Melding kan sendes til bladets redaksjon.

Kort fra hovedstyremøtene i april, mai og november

- Koronasituasjonen og konsekvensene for DELK er fulgt opp på alle styremøter.
- Trosopplæringskomiteen er det nye navnet på kristendomskomiteen og nytt mandat er godkjent.
- KRLE Læreplan er godkjent, og hovedstyret (HS) ba samtidig trosformidlingskomiteen om å tydeliggjøre DELKs ståsted i ny lokal KRLE-plan for DELK-skolene
- Det er opprettet en jubileumskomite for DELK 150 år i 2022. Kåre Solberg er valgt til leder i komiteen.
- DELK Nord menighet ble tatt opp som fullverdig DELK-menighet, og Henning Abbedissen Alsaker er ansatt som prest i 40 % stilling.
- Halvårsregnskapet viser at DELK styrer mot budsjett for 2020.
- Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal kartlegge og foreslå endringer i DELK-skolenes styringsstruktur og en gruppe som skal se på IT-løsninger og nettsiden til DELK.
- Arbeidsgruppen som arbeider med omorganiseringen av rådmøtet som samarbeidsorgan, har lagt frem forslag til ny organisering. Denne skal på høring i rådmøtet. Saken skal opp til behandling på GF i 2021.
- Koordineringsgruppen ved seksuelle overgrep (KSO) presenterte sitt arbeid og DELKs rutiner. HS godkjente mandat for KSO og besluttet at informasjon om rutiner og retningslinjer må ut til hele DELK.

Kort fra rådmøtet 21. mars

DELKs første digitale rådmøte ble avholdt 21. mars. Flere saker ble utsatt siden møtet ble avholdt over kortere tid enn et ordinært fysisk møte. Rådmøtet behandlet ny KRLE-plan for skolene og menighetsetablering i Nord, liturgi for presteordinasjon ble godkjent, og

konsekvensene etter utbruddet av COVID-19 ble drøftet. Erfaringen med et digitalt rådmøte var god, men vi håper at neste rådmøte 23.–24. oktober vil kunne avholdes fysisk på Strand leirsted i Sandefjord. Fredagskvelden vil være åpen for tilhørere.

Gaver med skattefradrag via Vipps

Vipps med skattefradrag ble raskt populært! Via Vipps# 574554 - DELKs skattefradragsordning kommer gavene dit de er ment, om det er til prestatjenesten, misjon, DELK Ung eller til lokale formål. Formål velges i Vipps-appen.

Info om gaver til DELK

Gaver til DELKs arbeid kan gis med eller uten skattefradrag. Skattefradragsordningen gjelder nå ved to betalingsmåter, enten ved å registrere avtalegiro, eller ved å bruke KID-nr. som man kan få ved å kontakte DELKs kontor. Bankkontonr. for gaver til DELK:

Med skattefradrag: 3000 24 91210

Uten skattefradrag: 2420 22 11085

Gaver uten skattefradrag kan gis direkte

Bergen menighet: 3000 23 00512

Bjerkely menighet: 3000 37 53553

Dalane menighet: 3270 67 09796

Granly menighet: 2400 23 80478

Horten menighet: 2801 46 83994

Kristiansand menighet: 3000 33 98095

Moe menighet: 3000 24 20259

Nore menighet: 2351 72 09147

Ryenberget menighet: 6011 05 64719

Sotra menighet: 3470 66 20984

Telemark menighet: 2801 31 96763

Østfold menighet: 3000 26 70832

DELK Nord menighet: 4750 73 13201

DELKs hovedkontor

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 35 93 50
www.delk.no
E-post: delk@delk.no
Tilsynsmann Bertil Andersson
Telefon: 45 48 22 30
E-post: bertil.andersson@delk.no

Menigheter, kirker, prester og eldste

Bergen, DELK-kirken

Rosenberggaten 1, 5015 Bergen
E-post: bergen@delk.no
Jan Bygstad, prest
Telefon: 93 26 46 42
E-post: jan.bygstad@delk.no
Jon Magne Sønstabø, prest
Telefon: 97 08 76 99
E-post: jon.magne.sonstabo@delk.no
Jon Tore Lie, eldste

Sotra, Håkonsund kirke

Håkonsund, 5379 Steinsland
E-post: sotra.menighet@delk.no
Jan Bygstad, prest
Telefon: 93 26 46 42
E-post: jan.bygstad@delk.no
Vidar Klepsvik, eldste

Undrumsdal, Bjerkely kirke

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Morten Askjer, prest
Telefon: 91 73 72 07
E-post: morten.askjer@delk.no
Ole Døvik, eldste
Harald Lie, eldste
Odd Gjerpe, eldste

Dalane, Bedehuset i Egersund

Johan Feyersgate 5, 4370 Egersund
Olaf Engestøl, prest
Telefon 90 20 41 38
E-post: olaf.engestoel@delk.no
Per Emanuel Valand, eldste
Jostein Vik, eldste

Horten, Langgata kirke

Langgata 50, 3187 Horten
E-post: horten.menighet@delk.no
Erling Ranrud, prest
Telefon: 91 64 20 47
E-post: erling.ranrud@delk.no
John L. Ludvigsen, kontaktperson

Kristiansand menighet

Gyldenløves gate 54, 4614 Kristiansand
Leif Skåra, eldste, kontaktperson
Telefon 95 78 76 80
E-post: leif@skaara.net
Arne Fedeler, eldste

Nore, Fredheim kirke

Sporan, 3630 Rødberg
Morten Askjer, prest
Telefon: 91 73 72 07
E-post: morten.askjer@delk.no
Solveig og Knut Haug, kontaktpersoner

Oslo, Ryenberget kirke

Enebakkveien 152, 0680 Oslo
Menighetskontoret
Telefon: 23 21 01 75 / 23 21 01 76
E-post: ryenbergetkirke@delk.no
Kristoffer Hansen-Ekenes, prest
Telefon: 90 62 80 73
E-post: khe@delk.no
Elisabeth Fehn Olsen, diakon
Egil Helland, eldste
Fred Søndby, eldste

Sandefjord, Moe kirke

Moveien 78, 3221 Sandefjord
E-post: Moe.menighet@delk.no
Erling Ranrud, prest
Telefon: 91 64 20 47
E-post: erling.ranrud@delk.no
Hans Åge Guren, eldste

DELK Nord

LHL sentret, Høgegga 7, 9151 Storslett
Henning A. Alsaker, prest
Telefon: 41148215
E-post: henning.alsaker@delk.no
Jens Blomli, eldste

Skien, Telemark Menighet

E-post: telemark.menighet@delk.no
Gudstjenester og møter er på Skauen Kristelige skole
Fred Arve Fahre, prest
Telefon: 41 47 42 18
E-post: fred.arve.fahre@delk.no
Rune Høvås, eldste
Magnus Minnesjord, eldste
Karsten Grytnes, eldste

Tønsberg, Granly kirke

Klippeveien 1, 3122 Tønsberg
E-post: granly.menighet@delk.no
Peter Johansen, prest
Telefon: 95 96 26 54
E-post: peter.johansen@delk.no
Tore Slettvik, eldste
Kjell Magne Baksaas, eldste
Arvid Ludvigsen, eldste
Rina Husby, diakon

Østfold, Missingmyra bedehus

Missingmyrveien 6, 1640 Råde
E-post: ostfold.menighet@delk.no
Boe Johannes Hermansen, prest
Telefon: 99 61 28 22
E-post: boe.johannes.hermansen@delk.no
Olav I. Markussen, eldste
Karstein Sletteng, eldste

Grunnskoler

Oslo: Ryenberget skole,

Enebakkvn 152, 0680 Oslo
Telefon: 23 21 01 61
E-post: post@ryenbergetskole.no

Undrumsdal: Bjerkely skole

Døvikveien 2, 3176 Undrumsdal
Telefon: 33 06 30 30
E-post: post@bjerkelyskole.no

Sandefjord: Moe skole

Movn 78, 3221 Sandefjord
Telefon: 33 48 73 40
E-post: kontor@moeskole.no

Skien: Skauen kristelige skole

Jon Alvsonsgt 14, 3746 Skien
Telefon: 35 50 54 00
E-post: post@skauensskole.no

Tønsberg: Granly skole

Postboks 70, 3109 Tønsberg
Telefon: 33 00 31 10
E-post: post@granlyskole.no

DELKs utsendinger

Ektepar med barn som er kristent fagpersonell i Nord-Afrika via NLM.
E-post sendes utsendingene via andreas.johansson@delk.no

Torunn og Arild Minnesjord
Etioopia via NLM.
e-post: tminnesjord@nlm.no

Mer kontakt-
informasjon om
menighet og skole
finner du på
www.delk.no

**Har du flyttet
for å studere?**

Husk å melde
fra til Underveis,
så får du bladet på
din nye adresse!

Følg med på www.delk.no og DELKs Facebook-sider

Ola Didrik Saugstad

Lege og professor i pediatri
(barnesykdommer),
samfunnsdebattant

Foto: Lunde forlag

Bioteknologi og menneskeverd under press.

Åpent temamøte.
Alle er hjertelig velkommen!

Sandefjord

Moe kirke

Onsdag 28. oktober

kl. 19.00

Moveien 78, 3221 Sandefjord

Oslo

Ryenberget kirke

Torsdag 5. november

kl. 19.00

Enebakkveien 152, 0680 Oslo

Kveldsmat. Kollekt. Ingen påmelding.

DELK

KIRKEFORUM

www.delk.no